

Direcció, administració, publicitat i vendes:

Octubre Centre de Cultura Contemporània.
Carrer de Sant Ferran, 12. 46001 València.
Telèfon: 963 535 100. Fax: 963 155 165.

Redacció de Barcelona: Rambla de Catalunya, 121,
1-2, esc. esquerra. 08008-Barcelona.

Telèfon: 932 384 262. Fax: 932 384 263.

Redacció de Palma: Carrer de l'Almudaina, 8 entresòl-
dreta. 07001-Palma.

Telèfon i Fax: 971 720 763.

Web:

<http://www.eltemps.cat>

Correu electrònic: eltemps@eltemps.net

Subscripcions: 902 131 025.

subscripcions@eltemps.net

Edita: Edicions del País Valencià, SA.

Editor: Eliseu Climent.

Assessor editorial: Salvador Cot.

Director de continguts: Àlex Milian.

Coordinadora: Sumpsi Palau

Redacció de València: Núria Cadenes, Víctor Maceda,
Violeta Tena i Rosa Serrano (*documentació*).

Redacció de Barcelona: Gemma Aguilera i Lluís
Bonada.

Redacció de Palma: Miquel Payeras.

Producció: Jordi Badia (*correcció lingüística*).

Rúbriques: Francesc-Marc Àlvaro, Sebastià Alzamora,
Oriol Amat, Joan-Anton Benach, Xavier Bru de Sala,
Toni Canyis, Muriel Casals, Agustí Colomines, Salvador
Cot, Martí Domínguez, Fabià Estapé, Jaume Fàbrega,
Llibert Ferri, Josep Gifreu, Àlex Gorina, Manuel S.
Jardi, Alfons Llorenç, Glòria Marcos, Ricard Mas,
Andreu Mas-Colell, Joan F. Mira, Joan Nebot, Roger
Palà, Marta Pessarrodona, Josep Ramoneda, Jordi Riba,
Ferran Sàez Mateu, Josep Maria Terricabras, Ramon
Tremosa, Vicenç Villatoro, Xavier Vinader.

Corresponsals: Pau Bori (*Belgrad*), Natàlia Boronat
(*Moscow*), Erena Calvo (*Rabat*), Macià Claramunt
(*Castelló*), Raquel Correa (*Brussel·les*), Miriam Diez
(*Roma*), Joan Lluís Ferrer (*Eivissa*), Carla Fibla
(*Amman*), Ricard González (*Washington*), Victòria
Jiménez (*Londres*), Juli Martí (*París*), Federico Rivas
(*Buenos Aires*), A. V. Santamaria (*Alacant*), Gemma C.
Serra (*Berlin*), Maria Josep Siscar (*Ciutat de Mèxic*),
Miquel Toran (*Pequín*).

Col·laboradors: Albert Aguilera, Laura de Andrés,
Violeta Camarasa, Alexandre Carbó, Roser Carol, Borja
Català, Antoni Castel, Alfons Cervera, Eliseu T. Climent,
Joan Colomer, Joan Corbera, Oriol Corticans, Martí
Crespo, Miquel Àngel Díaz, Daniel Diez Esculies, Júlia
Esbert, Enric Faura, Laia Fernández, Carles Gàmez,
David Garrido, Roser Gasol, Salva Giménez, Dani
Gómez (*País Basc*), Andreu Gomila, Gani Jakupi, Josep
Enric Llebot, Roger Mateos, Rossanna Melià, Joan M.
Oleaque, Roger Padrós, Pelai Pagès, Óscar Palau, Cèsar
Palazuelos, Juli Peretó, Carles Pont, Cristina Simon,
Lluc Soler, Eva Tarragona, Jordi Tejel, Àlvar Valls, Sergi
Vicente.

Traductors: Carme Geronès, Mercè Ardiaca, Blanca
Juan, Sara Roca i Beatriu Vallès.

Col·laboradors gràfics: Fer, José Luis Inieta, Salvador
Llosà, Toni Payà, Jordi Play i Prats i Camps.

Disseny: Ana Vanesa Prieto.

Disseny de la capçalera: Enric Satué.

Disseny de la portada: Toni Payà.

Foto de portada: Jordi Play

Publicitat i promoció: Salva Martínez (València).

Tel.: 963 535 100. Gemma Garrido (Barcelona). Tel.:
932 384 262.

Subscripcions: Susanna Alacreu

Administració: Pilar Martí i Quica Sena.

Fotomecànica i impressió: Guada Impressors S.L.

Aldaia (Horta).

Dipòsit legal: V-853-1984.

*Cap part d'aquesta publicació no pot ser reproduïda per cap
mitjà: mecànic, fotoquímic, electroòptic, magnètic, de fotocòpia,
ni de cap altra mena, sense permís de l'editor.*

Elefants i formigues

Un dels arguments més repetits per les autoritats que han executat l'anomenat pla de reestructuració financera a l'estat espanyol és que les entitats havien de guanyar dimensió si volien garantir-se el futur en l'era postcrisi. Caixes com la de Sabadell, la més antiga del Principat, o la CAM, molt més voluminosa però no prou neta per a formar part de l'elit, havien de cercar una parella de ball. Unnim, CatalunyaCaixa, Bankia, Banca Mare Nostrum, etc, prenen cos a partir de l'any 2009 convençuts que, ara sí, el Banc d'Espanya els deixaria seguir el camí que havien emprès feia més d'un segle als territoris d'origen. Fins que el romanticisme es va acabar. Un decret estatal obligava les caixes a recapitalitzar-se i a convertir-se en bancs –i els permetia, això sí, de crear fundacions per a mantenir-hi els actius de les antigues caixes i continuar fent obra social. Va ser l'estocada de mort. Amb especial virulència a Catalunya i al País Valencià, les caixes d'estalvis han caigut com les fitxes d'un dòmino empeses amb força però amb precisió. La majoria ja no són caixes, i la seva activitat bancària és a mans de propietaris que tenen interessos allunyats dels que tenia una caixa com les d'abans. Tot plegat, un escenari rodó per als bancs, que històricament han maldat per eliminar del mapa uns competidors incòmodes, que tenien com a actiu principal uns valors de proximitat i arrelament molt valorats pel territori i la societat.

Paral·lelament, les grans entitats bancàries s'han abocat a una guerra per a engrandir-se aprofitant l'oferta de saldos. I, afortunadament, dues entitats financeres amb el centre de decisió a Catalunya –“la Caixa”, que ha absorbit Banca Cívica, i el Banc Sabadell, que es va adjudicar en subhasta la CAM– n'han sortit vencedores. “La Caixa” és la primera entitat de l'estat espanyol en volum d'actius, una victòria que ja ha desvetllat els recels de la caverna mediàtica.

Aparentment, només els elefants s'han salvat del sisme. Les espècies de mida mitjana han estat eradicades i devorades. Però entre la runa s'han salvat també les formigues, petites caixes que, discretament, han anat bastint projectes solvents, prudents i, sobretot, molt vinculats a l'activitat tradicional d'una caixa: fer d'intermediari entre un estalviador-inversor i algú que necessita diners. A casa nostra, d'ençà de l'any 2009 el 63% de les caixes d'estalvis han deixat de ser-ho. Encara hi queden 21 caixes, la majoria rurals i cooperatives de crèdit. I si ningú no les destorba, tenen el futur assegurat. El secret? Fer de banquers com a segle XIX. I prou.

Als nostres lectors

La mida sí que importa

Han estat tres anys d'extinció massiva d'un sistema de caixes que, en molts casos, funcionava ininterrompudament des de final del segle XIX. Dotzenes d'entitats arrelades al territori han despenjat el cartell que, anant molt bé, ha estat substituït pel d'un banc amb seu a la Castellana. En uns altres casos, simplement, han desaparegut o esperen a ser subhastades pel Banc d'Espanya. Però aquesta setmana a EL TEMPS no hem volgut parlar del desastre, sinó dels que han sabut sobreviure. Des de diversos racons de la geografia s'identifiquen entitats de dimensions modestes, però de gestió eficaç, que veuen el futur amb optimisme. Han fugit de temptacions com el totxo i les grans expansions de la xarxa comercial, i han emprat amb clarividència internet. Pobles com Guissona, Ontinyent o Pollença continuaran essent indrets on es prendran decisions financeres sobiranes. Un dossier coordinat, des de Barcelona, València i Palma, per Gemma Aguilera, Violeta Tena i Miquel Payeras.

Salvador Cot